

Szerb Köztársaság,
Oktatási, Tudományügyi és Technológiai Fejlesztési Minisztérium,
Belgrád

Újvidéki Egyetem BTK,
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék,
Újvidék

KÖZSÉGI ANYANYELVI VERSENY

2021/2022.

4. osztály

A tanuló kódja: _____

Pontszám: _____

UTASÍTÁS A TESZT MEGOLDÁSÁHOZ

Az anyanyelvi versenyre készült teszt összesen húsz feladatot tartalmaz, megoldásukra 90 perc áll rendelkezésedre. A feladatlagra írd fel a kódodat, majd figyelmesen olvasd végig a feladatokat! A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg. Ne feledd, hogy a végleges válaszaidat golyóstollal kell beírnod, mivel a ceruzával írt megoldásokat a javító tanár nem értékelheti. De ügyelj arra is, hogy munkád áttekinthető, igényes külsejű legyen! Ha előbb befejezted a munkát, nézd át újra a megoldásokat, és csendben hagyd el a tantermet!

Sok sikert kívánunk!

Javította: _____

A kerekés kútnál szálltam ki az autóból, mert onnan már csak száz lépés volt a gyárkapu. A gyárat hegyek vették körül, a hegyeken szőlők, erdők, irtások; az irtásokon magasfeszültségű távvezeték.

Vidéken a gyárat is kutya őrzi, mint a krumpliföldeket. Láttomra azonnal dühbe gurult a kutya, habzó szájjal, kivicsorgó fogakkal, vonítva rohant ki a kapus fülkéjéből. Félúton megállt, és fejét félrebillentve, kiszemelte azt a helyet, ahol majd belém harap.

Engem puli már megharapott, méghozzá barátom pulija, tiszta faj. Megálltam, és mérlegettem, vajon hogy harap egy idegen puli, egy ilyen kores, keverék fajzat, melynek csak kisebbik fele puli: a nagyobbik vérszomj, sértődöttség, álnokság és üldözési vágy. Nézttem a pulit, s meghátráltam.

Visszaültem az autóba. Amikor kiszálltam, jött a puli. Farkcsóválva jött, rogyant térdekkel. Rajongva nézett rám. Láta, hogy autóm van: fölnyújtotta fejét, hogy vakarjam meg. Megvakartam a fülét.

- Korrupt féreg - gondoltam magamban.
- Korrupt féreg - gondolta a puli.

(Örkény István: *Jellempróba*)

1. **Karikázd be** a helyes választ! **A szemelvény első mondata:**

- a) mellérendelő magyarázó
- b) alárendelő okhatározói

2. **Keress ki a második mondatból az összetett szavakat**, és írd le őket a vonalra!

3. **Karikázd be** a megfelelő meghatározást, hogy **mire vonatkozik** az **irtás** szó a szövegben!

- a) gaz, gyom, haszontalan növények irtása;
- b) ágak, fölösleges hajtások irtása;
- c) bokrok, fák irtása;
- d) a burgonyabogár, az egerek, a férgek, a patkányok irtása;
- e) a hernyók irtása a gyümölcsösben

4. **Keress ki a szövegből azt a mondatot**, amelyben **három módhatározó található**, és másold le a vonalra!

5. **Elemezd** a *Vidéken a gyárat is kutya őrzi, mint a krumpliföldeket.* **összetett mondatot!** Jelöld és számozd a tagmondathatárokat, jelöld (vagy rekonstruáld) az **utalószavakat** és a **kötőszavakat**, majd **állapítsd meg a mellékmondat fajtáját!**

Vidéken a gyárat is kutya őrzi, mint a krumpliföldeket.

A mellékmondat fajtája: _____

6. **Elemezd alaktanilag az alábbi szóalakokat!** Válaszd el **függőleges vonalakkal** a morfémákat (szóelemeket), majd **számozással minősítsd** a fajtájukat (1 = tő; 2 = képző; 3 = jel; 4 = rag. Az igeikötő tömorfémának számít.)

kiszemelte

mérlegettem

7. **Hogyan jellemzi az elbeszélő barátja puliját és az idegen pulit? Másold le a vonalra a jellemzést!**

a) A barát pulija: _____

b) Az idegen puli: _____

8. **Melyik puli harapta meg az elbeszélőt?**

9. **Kösd össze a szemelvényből kiragadott szavakat és szókapcsolatokat a bennük lejátszódó mássalhangzó-változás nevével!**

szálltam

összeolvadás

magasfeszültségű

zöngésségi részleges hasonulás

fogakkal

rövidülés

megharapott

képzés helyi részleges hasonulás

idegen puli

írásban jelölt teljes hasonulás

10. **Milyen odaillo szinonimával tudnád helyettesíteni a *dühbe gurul* kifejezést a szemelvényben? Írj egyet a vonalra!**

11. **Keress ki a szemelvényből a határozói igeneveket, és írd le őket a vonalra!**

12. **Keress a szemelvényben két, egymással ellentétes jelentésű jelzős szó szerkezetet, és írd le a vonalra!**

13. **Állapítsd meg az alábbi mondatrészletekben a kiemelt szó szófaját!**

a) Megálltam, és mérlegeltem, vajon **hog**y harap egy idegen puli...

b) Láta, **hog**y autóm van...

14. **Állapítsd meg, hány tagmondatból áll az alábbi többszörösen összetett mondat! Húzd meg a tagmondathatárokat és számozd meg a tagmondatokat!**

Félúton megállt, és fejét félrebillentve, kiszemelte azt a helyet, ahol majd belém harap.

A tagmondatok száma: _____

15. **Miért nevezte magában** az elbeszélő a kutyát *korrupt féregnek*?

16. **Állapítsd meg** az *ijedség* és az *ijedtség* paronimák közötti különbséget! **Foglald mondatba** őket!

17. **Foglald mondatba** a *lát* ige **határozott** (tárgyas) **ragozású, kijelentő módú, jelen idejű, egyes szám harmadik személyű**, valamint **határozott** (tárgyas) **ragozású, felszólító módú, jelen idejű, egyes szám harmadik személyű** alakját!

18. **Írd le** az alábbi vajdasági szerb helységnevek magyar megfelelőit!

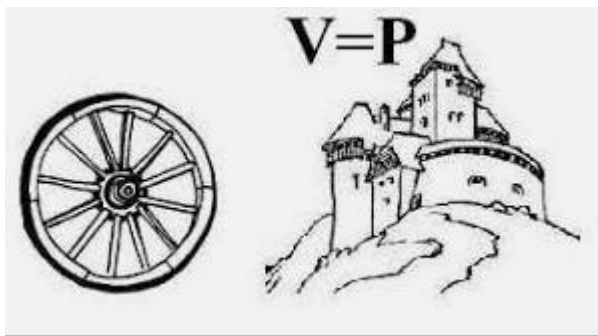
a) Bačko Petrovo Selo	
b) Bela Crkva	
c) Bačka Topola	
d) Subotica	
e) Srbobran	

19. **Javítsd ki** az alábbi mondatokban a **nyelvhelyességi hibát!**

a) Én szívesen megbocsátanak, de nem megy!

b) Nagypám jól lássa a nemzetközi helyzetet.

20. **Állapítsd meg**, mit rejt az alábbi **képrejtvény!**

JAVÍTÁSI KULCS A 4. OSZTÁLYOS TESZTHEZ
(2022. községi verseny)

	PONTSZÁM
1. b) alárendelő okhatározói	1
2. magasfeszültségű, távvezeték	$2 \times 0,5 = 1$
3. c) bokrok, fák irtása	1
4. Láttomra azonnal dühbe gurult a kutya, habzó szájjal, kivicsorgó fogakkal, vonítva rohant ki a kapus fülkéjéből.	1
5. ¹ Vidéken a gyárat is kutya őrzi ^(ügy) , ² (mint) a krumpliföldeket. módhatározói mellékmondat	$2 \times 0,5 = 1$
6. ki szem el t e 1 1 234 ér leg el t em 1 2 234	$10 \times 0,1 = 1$
7. a) tiszta faj; b) (egy ilyen korcs, keverék fajzat, melynek csak kisebbik fele puli: a nagyobbik vérszomj, sértődöttség, álnokság és üldözési vágy	$2 \times 0,5 = 1$
8. A barátjának a pulija.	1
9. szálltam — összeolvadás magasfeszültségű — zöngésségi részleges hasonulás fogakkal — rövidülés megharapott — képzés helyi részleges hasonulás idegen puli — írásban jelölt teljes hasonulás	$5 \times 0,2 = 1$
10. Pl. feldühödik, felmérgekedik, haragra gerjed stb,	1
11. vonítva, félrebillentve, farkcsóválva, rajongva	$4 \times 0,25 = 1$
12. tiszta faj – korcs, keverék fajzat	1
13. a) kérdőszó/kérdőnévmás; b) kötőszó	$2 \times 0,5 = 1$
14. ¹ Félúton megállt, ² és fejét félrebillentve, kiszemelte azt a helyet, ³ ahol majd belém harap. A tagmondatok száma: 3	1
15. Pl. Mert az autó láttán megszelidült. / Hagyta magát lekenyerezni simogatással és vakargatással. (Egyéb hasonló válaszok is elfogadhatók)	1
16. Pl. Nagy volt az ijedség (ijedelem) az épületben.; Ijedségében (ijedt állapotában) elfelejtette a kulcsát.	$2 \times 0,5 = 1$
17. Pl. Látja az ablakából a játszóteret. Azt akarom, hogy lássa az igazságot.	$2 \times 0,5 = 1$
18. a) Péterréve; b) Fehértemplom; c) Topolya; d) Szabadka; e) Szenttamás	$5 \times 0,20 = 1$
19. a) megbocsátának; b) látja	$2 \times 0,5 = 1$
20. kerékpár	1